

[Hans Conrad Koefoed.]

går alder, og navnlig hvad angår størrelse. I skatteåret 1948—49 indbragte grundskylden til stat, amt og kommune ialt ca. 189 mill. kr., ejendomsskylden indbragte i samme skatteår, også til stat, amt og kommune, ca. 107 mill. kr., og grundstigningsskylden indbragte til stat og kommune — amterne får ikke noget heraf — knap 7 mill. kr. Tallene viser altså meget tydeligt, at det er grundstigningsskylden, der er lillebror. Men som andre lillebrødre kan være til besvær og være genstand for megen omtale, har grundstigningsskylden været det. I 11 rigsdagssamlinger i træk har vi nu talt om grundstigningsskyld; første gang i 1938—39, da loven af 1933 skulle revideres. I 7 rigsdagssamlinger på rad udsattes denne revision med 1 år ad gangen. Derefter fremsattes i folketinget forslag til ændringer i grundstigningsskyldloven 3 år i træk, første gang af daværende finansminister Thorkil Kristensen i samlingen 1946—47 og derefter af den nuværende finansminister i samlingen 1947—48 og i 1948—49. Endelig fremsattes det nu foreliggende selvstændige lovforslag i begyndelsen af indeværende samling. Allerede det først fremsatte lovforslag indeholdt betydelige ændringer af den gamle lov, og igennem de forløbne 4 år er der såvel under lovforslagenes behandling i udvalgene som af ministeren inden genfremsættelsen indført ændringer af betydelig rækkevidde.

Vil man i lovens formål og hensigt søge forklaring på disse mange besværligheder, da er det klart, at disse ikke kan bero på selve den fiskale betydning. Dertil er denne, som det fremgår af de tal, jeg allerede har nævnt, alt for ringe og vil altid blive det. Lovens hovedformål vil derfor altid være at tjene til fremme af grundenes udnyttelse på den samfundsmæssigt set bedste måde og at modvirke voldsomme stigninger af grundpriserne. Og her er det, man møder vanskelighederne, fordi det nu engang er således, at langt fra alle ejere af grunde er grundspekulanter og langt fra al handel med jord er grundspekulation.

I erkendelse af dette lovens hovedformål og de her påpegede vanskeligheder har vi fra venstres side stedse været medvirkende ved lovforslagenes forbedring. I første omgang gjaldt det at rette den gamle lovs værste fejl således, at det for det første blev sælgeren og ikke køberen, skylden kom til at påhvile, at man for det andet fik en rimelig fordeling af grundbeløbene, og at man for det tredje fik en anden beregning af konjunkturtillæggene. Disse fejl var

allerede rettet i det først fremsatte ændrede lovforslag. Senere er bestræbelserne gået i retning af at søge modvirket urimelige og uretfærdige virkninger af lovens bestemmelser. Ved talrige, gennem årene efterhånden indførte undtagelser, fritagelser og henstandgiver har de forskellige udvalg ydet deres bidrag hertil. Jeg kan lige nævne, at til det lovforslag, der var fremsat i samlingen 1948—49, altså i forrige samling, stilledes der ikke mindre end 18 ændringsforslag. Også mit partis repræsentanter har ydet positiv indsats, og jeg tror ikke, man fra anden side vil underkende dette medarbejderskab.

Af de forbedringer, som lovforslaget, udover de allerede nævnte, er undergået, skal omtales, at 10. almindelige vurdering er taget som nyt nulpunkt. Ved handel med grunde er købers og sælgers forhold simplificeret, uden at beskyttelsen af køberen er gået tabt. Grundværdistigning, der forudsætter en anden brugsform, bortelimineres, så længe den nye brugsform ikke kan blive effektiv. Almindelige beboelsesejendomme er automatisk fritaget for grundstigningsskyld i ejers tid, og grunde, der agtes bebygget som ovenfor, får henstand og vil senere, hvis de bliver bebygget som ovenfor nævnt, få den samme fritagelse i ejerens tid. Dette er altsammen forbedringer, som vi fra vor side har været med til at påpege, og som vi naturligvis kan tiltræde, ligesom vi tiltræder en række ændringer af nærmest teknisk karakter.

Under den allersidste del af udvalgsarbejdet nu i år gjorde jeg opmærksom på, at der ved den kommende 10. almindelige vurdering pr. 1. oktober 1950 — dersom ligningsdirektoratets cirkulære af 10. marts 1950 i nogen grad følges — vil fremkomme grundstigningsskyld mange steder alene på grund af, at konjunkturtillægget her ved den 10. almindelige vurdering — altså for sidste gang — beregnes efter de gamle regler, hvor man kun tager de første 10 pct. af den gennemsnitlige stigning fuldtud og derefter kun hveranden procent.

Fra embedsmandsside har man ikke kunnet bestride rigtigheden heraf. Til imødegåelse har finansministeren stillet ændringsforslag under nr. 4, men har beklageligvis her delt ejendommene op i 2 grupper: ejendomme med et grundbeløb af under 1 kr. pr. m² og de, hvis grundbeløb er over 1 kr. pr. m². En pris af 1 kr. pr. m² betyder 10 000 kr. pr. ha, og det er derfor klart, at al landbrugsjord vil være dækket. Ganske vist er jeg landmand, og jeg benyttede også for at illustrere det urimelige i, at grundstig-